

Co jest czym w jhp KABA? Typowanie jednostek leksykalnych

Maria Nasiłowska
Centrum NUKAT

20 listopada 2014 r.

Typowanie jednostek leksykalnych jhp KABA

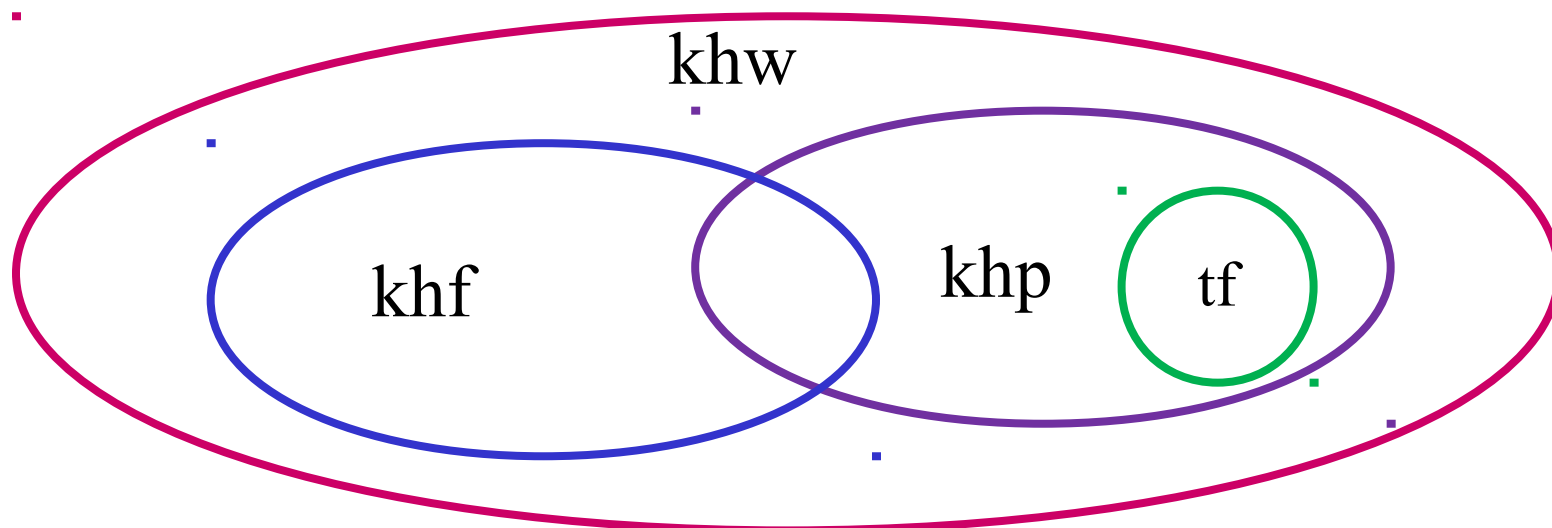
- Tworzenie jednostek leksykalnych jhp KABA
 - Typy haseł wzorcowych - ogólne i szczegółowe
 - Funkcja hasła wzorcowego w katalogu i natura hasła
- Jhp a wyszukiwanie fasetowe?

Ogólne typy haseł wzorcowych jhp KABA

Uproszczona struktura khw NUKAT

Typ hasła khw	khw	Przykład
Hasło osobowe	khf	100 1. \$a Rimbaud, Arthur \$d (1854-1891).
Hasła korporatywne	khf	110 2. \$a Muzeum Narodowe (Gdańsk). 111 2. \$a Festiwal Plakatu \$n (5 ; \$d 2005 ; \$c Kraków).
Tytuły ujednolicone	khf	130 .0 \$a Très riches heures du duc de Berry 130 .0 \$a Biblia. \$p NT. \$p Apokalipsa św. Jana
Przedmiot	khp	150 .. \$a Ślimaki.
Określnik	khp	180 .. \$x aspekt antropologiczny.
Temat formalny	khp	155.. \$a Poezja polska.

„Przynależność” haseł wzorcowych khw NUKAT

**khw – hasła nie powtarzające się,
pełniące więcej niż jedną funkcję.**

Typy haseł jhp KABA ogólne i szczegółowe

Co jest czym w jhp KABA?

Struktura khw, ale czym jest ?

Jakie hasło wzorcowe utworzyć dla przedmiotu dokumentu:

Merkury (planeta) ?

Król Artur ?

Franciszkanie ?

Festiwal Artystyczny Młodzieży Akademickiej ?

Le Monde (czasopismo) ?

Utwór na dwoje skrzypiec i orkiestrę ?

Tabela typowania haseł wzorcowych stosowanych w opracowaniu przedmiotowym w jhp KABA

(centrum.nukat.edu.pl : Warsztat katalogera /Instrukcje i procedury/ Jhp KABA)

- Tabela typowania haseł wzorcowych ułatwia tworzenie haseł wzorcowych dla potrzeb jhp KABA.
- Wskazuje na kartotekę, do której (khf czy khp) należy wprowadzać rekordy tworzonego hasła wzorcowego.
- Przynależność do kartoteki łączy się z zasadami, według których należy sporządzać rekord hasła wzorcowego.
- W tabeli nie uwzględniono haseł wzorcowych, w tworzeniu których nie zauważono trudności w typowaniu hasła i konstruowaniu rekordu.

Tabela typowania haseł wzorcowych stosowanych w opracowaniu przedmiotowym w jhp KABA

Rekordy haseł wzorcowych wprowadzanych do khf, dla których powstaje kopia w khp, tworzone są według zasad wspólnych, uwzględniających zarówno potrzeby opracowania formalnego, jak i przedmiotowego.

Zasady te zamieszczone są w opracowaniu “Hasła osobowe, korporatywne i tytułowe. Zasady sporządzania rekordów kartoteki haseł wzorcowych” (pod red. A. Paluszkiewicz, Warszawa 1999, Fo-Ka 4). – nowe wydanie w opracowaniu

Nazwy osób fizycznych

Nazwy instytucji

Nazwy imprez

Tytuły anonimów klasycznych

Tytuły ksiąg Biblii

Tabela typowania haseł wzorcowych stosowanych w opracowaniu przedmiotowym w jhp KABA

Rekordy haseł wzorcowych wprowadzane wyłącznie do khp są tworzone według zasad zamieszczonych w opracowaniu “Język haseł przedmiotowych KABA. Zasady tworzenia słownictwa” (pod red. T. Głowackiej, Warszawa 2000, Fo-Ka 8) oraz zgodnie z dokumentem “Konstrukcje modelowe wykorzystywane w tworzeniu haseł wzorcowych jhp KABA”

Nazwy przedmiotów

Hasła stosowane w funkcji tematów formalnych

Nazwy geograficzne

Określniki

Odsyłacze orientacyjne całkowite

Tabela typowania haseł wzorcowych stosowanych w opracowaniu przedmiotowym w jhp KABA - fragment

Typ nazwy	khw	Etykieta hasła	Przykład hasła wzorcowego	Dział – Konstrukcje modelowe
Aglomeracje, regiony	khp	151	151 .. \$a Paryż (Francja; aglomeracja) 151 .. \$a Opole lubelskie (Polska; region)	Geografia
Arboreta	khf	110	110 .2 \$a Arboretum (Bolestraszyce).	
Bitwy	khp	150	150 .. \$a Beresteczko, bitwa (1651). 150 .. \$a Basia, bitwa (1660). 150 .. \$a Adrianopol, bitwa (378).	Historia
Bóstwa, boginie, zob. Mitologia – bóstwa				
Ciała niebieskie (nazwy własne)	khp	151	151 .. \$a Mars (planeta)	Geografia
...

Funkcje hasła w katalogu i natura hasła

Kryteria w tworzeniu rekordów khw

funkcja	opis
aktualna	funkcja, dla której tworzone jest hasło wzorcowe
realna	funkcja, w jakiej może być obecnie użyte hasło wzorcowe w opracowaniu dokumentów w NUKAT
potencjalna	funkcja, w jakiej w przyszłości może być użyte hasło wzorcowe w opracowaniu innych typów dokumentów niż obecnie opracowywane

Funkcje hasła w katalogu i natura hasła

Kryteria w tworzeniu rekordów khw

typ hasła khw	natura	funkcja
Hasło osobowe	osoba	autor przedmiot
Hasło korporatywne	instytucja imprensa	autor przedmiot
Tytuł ujednolicony	tytuł dzieła	tytuł przedmiot
Hasło przedmiotowe	różne	przedmiot temat formalny

Funkcje hasła w katalogu i natura hasła

Przykłady haseł wzorcowych

funkcja - autor	Przykład hasła dla nazwy osobowej
aktualna	100 1. \$a Norwid, Cyprian Kamil \$d (1821-1883).
realna	100 0. \$a Filip \$b VI \$c (król Francji ; \$d 1293-1350).
potencjalna	100 3. \$a Czartoryscy \$c (ród).

Hasła tworzone jako rekord uniwersalny:

100 1. \$a Norwid, Cyprian Kamil \$d (1821-1883).

100 0. \$a Filip \$b VI \$c (król Francji ; \$d 1293-1350).

Hasła tworzone wyłącznie do khp:

100 3. \$a Czartoryscy \$c (ród).

Funkcje hasła w katalogu i natura hasła

Przykłady haseł wzorcowych

funkcja - autor	Przykład hasła dla nazwy ciała zbiorowego
aktualna	110 2. \$a Uniwersytet Warszawski.
realna	110 2. \$a Parafia św. Brata Alberta (Kraków-Nowa Huta).
potencjalna	110 1. \$a Polska. \$b Order Wojenny Virtuti Militari.

Hasła tworzone jako rekord uniwersalny:

110 2. \$a Uniwersytet Warszawski.

110 2. \$a Parafia św. Brata Alberta (Kraków-Nowa Huta).

Hasła tworzone wyłącznie do khp:

110 1. \$a Polska. \$b Order Wojenny Virtuti Militari.

Funkcje hasła w katalogu i natura hasła

Przykłady haseł wzorcowych

funkcja - tytuł	Przykład hasła dla tytułu (130)
aktualna	130 .0 \$a Nibelungenlied
realna	130 .0 \$a Biblia. \$p NT. \$p Dzieje Apostolskie
potencjalna	130 .0 \$a Anna Karenina (film). 130 .3 \$a Le Monde (czasopismo ; Francja ; 1944-).

Hasła tworzone jako rekord uniwersalny:

130 .0 \$a Nibelungenlied

130 .0 \$a Biblia. \$p NT. \$p Dzieje Apostolskie

Hasła tworzone wyłącznie do khp:

130 .0 \$a Anna Karenina (film).

130 .3 Le Monde (czasopismo ; Francja ; 1944-).

Funkcje hasła w katalogu i natura hasła

Przykłady haseł wzorcowych

funkcja - tytuł	Przykład hasła dla tytułu – hasło typu „autor.tytuł”
aktualna	100 1. \$a Norwid, Cyprian Kamil \$d (1821-1883). \$t Fortepian Szopena. 100 1. \$a Mozart, Wolfgang Amadeus \$d (1756-1791). \$t Allegro und Andante. \$n KV 533. \$r F-dur
realna	100 1. \$a Mozart, Wolfgang Amadeus \$d (1756-1791). \$t Andante. \$n Fortepian. \$n KV 15ii. \$r B-dur
potencjalna	100 1. \$a Malczewski, Jacek \$d (1854-1929). \$t Melancholia.

Hasła, które będą tworzone jako rekord uniwersalny:

100 1. \$a Norwid, Cyprian Kamil \$d (1821-1883). \$t Fortepian Szopena

100 1. \$a Mozart, Wolfgang Amadeus \$d (1756-1791). \$t Allegro und Andante. \$n KV 533. \$r F-dur

100 1. \$a Mozart, Wolfgang Amadeus \$d (1756-1791). \$t Andante. \$n Fortepian. \$n KV 15ii. \$r B-dur

100 1. \$a Malczewski, Jacek \$d (1854-1929). \$t Melancholia.

Funkcje hasła w katalogu i natura hasła

Przykłady haseł wzorcowych

funkcja – temat formalny	Przykład hasła pełniącego funkcje tematu formalnego
aktualna	155 .. \$a Literatura polska. 155 .. \$a Dramat amerykański \$y 1775-1783 (Okres rewolucyjny). 155 .. \$a Dzienniki i czasopisma studenckie. 155 .. \$a Dzienniki polskie. 155 .. \$a Muzyka na skrzypce i orkiestrę smyczkową. 155 .. \$a Szkoły gry (fagot). 155 .. \$a Mapy astronomiczne. 155 .. \$a Filmy biograficzne. 155 .. \$a Zaproszenia.

Wszystkie powyższe hasła są tworzone wyłącznie do khp na podstawie haseł przedmiotowych. **W procesie odwrotnym do integracji haseł ...**

Tabela typowania haseł wzorcowych stosowanych w opracowaniu przedmiotowym w jhp KABA

Nazwy osobowe - wybór

Typ nazwy	khw	Etykieta hasła	Przykład hasła wzorcowego	Dział - konstrukcji modelowych
Dynastie	khp	100	100 3. \$a Almorawidzi \$c (dynastia).	Historia
Królowie, władcy, cesarze, osoby panujące	khf	100	100 0. \$a Cyrus \$b II \$c (król Persji ; \$d 590?-529 a.C.).	
Postacie biblijne	khp	100	100 0. \$a Jezus Chrystus. 100 0. \$a Sara \$c (postać biblijna).	Religia
Postacie fikcyjne, legendarne	khp	150	150 .. \$a Arlekin (postać fikcyjna). 150 .. \$a Roland (postać legendarna).	Literatura
Rody	khp	100	100 3. \$a Bachledowie \$c (ród).	Ogólne
...

Tabela typowania haseł wzorcowych stosowanych w opracowaniu przedmiotowym w jhp KABA

Nazwy ciał zbiorowych - wybór

Typ nazwy	khw	Etykieta hasła	Przykład hasła wzorcowego	Dział - konstrukcji modelowych
Arboreta	khf	110	110 2. \$a Arboretum Bramy Morawskiej (Racibórz).	
Euroregiony	khf	110	110 2. \$a Euroregion Beskidy.	
Festiwale, koncerty	khf	111	111 2. \$a Międzynarodowy Konkurs Pianistyczny im. Fryderyka Chopina \$n (6 ; \$d 1960 ; \$c Warszawa).	
Grupy muzyczne	khf	110	110 2. \$a Rolling Stones.	
Hotele (instytucje)	khf	110	110 2. \$a Grand Hotel (Kraków).	
...	
Ordery, odznaczenia państwowe	khp	110	110 1. \$a Polska. \$b Order Wojenny Virtuti Militari.	Ogólne
...				

Tabela typowania haseł wzorcowych stosowanych w opracowaniu przedmiotowym w jhp KABA

Nazwy geograficzne

Typ nazwy	khw	Etykieta hasła	Przykład hasła wzorcowego	Dział - konstrukcji modelowych
Aglomeracje, regiony	khp	151	151 .. \$a Paryż (Francja; aglomeracja). 151 .. \$a Morawski, Kras (Czechy ; region).	Geografia
Ciała niebieskie (nazwy własne)	khp	151	151 .. \$a Mars (planeta).	Geografia
Dzielnice miast	khp	151	151 .. \$a Kraków (Polska) \$x Bieżanów (dzielnica).	Geografia
Kontynenty, regiony	khp	151	151 .. \$a Europa. 151 .. \$a Kraje arabskie.	Geografia
Państwa	khp	151	151 .. \$a Polska.	Geografia
Państwa dawne / nieistniejące	khp	151	151 .. \$a Mediolan (księstwo). 151 .. \$a Związek Radziecki.	Geografia
Miasta	khp	151	151 .. \$a Poznań (Polska). 151 .. \$a Madryt (Hiszpania).	Geografia
Miasta dawne	khp	151	151 .. \$a Kartagina (miasto dawne).	Geografia
Miejsca legendarne, fikcyjne	khp	150	150 .. \$a Atlantyda.	Literatura
Miejscowości	khp	151	151 .. \$a Zalesie (Polska ; powiat przeworski). 151 .. \$a Saint-Denis (Francja, region Île-de-France).	Geografia
...	

Tabela typowania haseł wzorcowych stosowanych w www.nukat.edu.pl opracowaniu przedmiotowym w jhp KABA Hasła „podwójne” - wybór

Typ nazwy	khw	Etykieta hasła	Przykład hasła wzorcowego	Dział - konstrukcji modelowych
Hotele (instytucje)	khf	110	110 2. \$a Grand Hotel (Kraków).	
Hotele (budynki) zob. Obiekty architektoniczne				
Kościóły (instytucje)	khf	110	110 2. \$a Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny.	
Kościóły (instytucje - parafie)	khf	110	110 2. \$a Parafia pw. Chrystusa Dobrego Pasterza (Poznań).	
Kościóły, wyznania	khp	150	150 .. \$a Kościół katolicki.	Religia
Kościóły, wyznania – określnik	khp	180	180 .. \$x Kościół katolicki.	Religia
Parki narodowe, krajobrazowe, rezerwaty (instytucja)	khf	110	110 2. \$a Tatrzański Park Narodowy. 110 2. \$a Nacyânal'ny park "Naračanski".	
Parki narodowe, krajobrazowe, rezerwaty (obszar)	khp	151	151 .. \$a Royal Chitwan National Park (Nepal). 151 .. \$a Naroczański Park Narodowy (Białoruś). 151 .. \$a Agroekologiczny Park Krajobrazowy (Polska).	Geografia

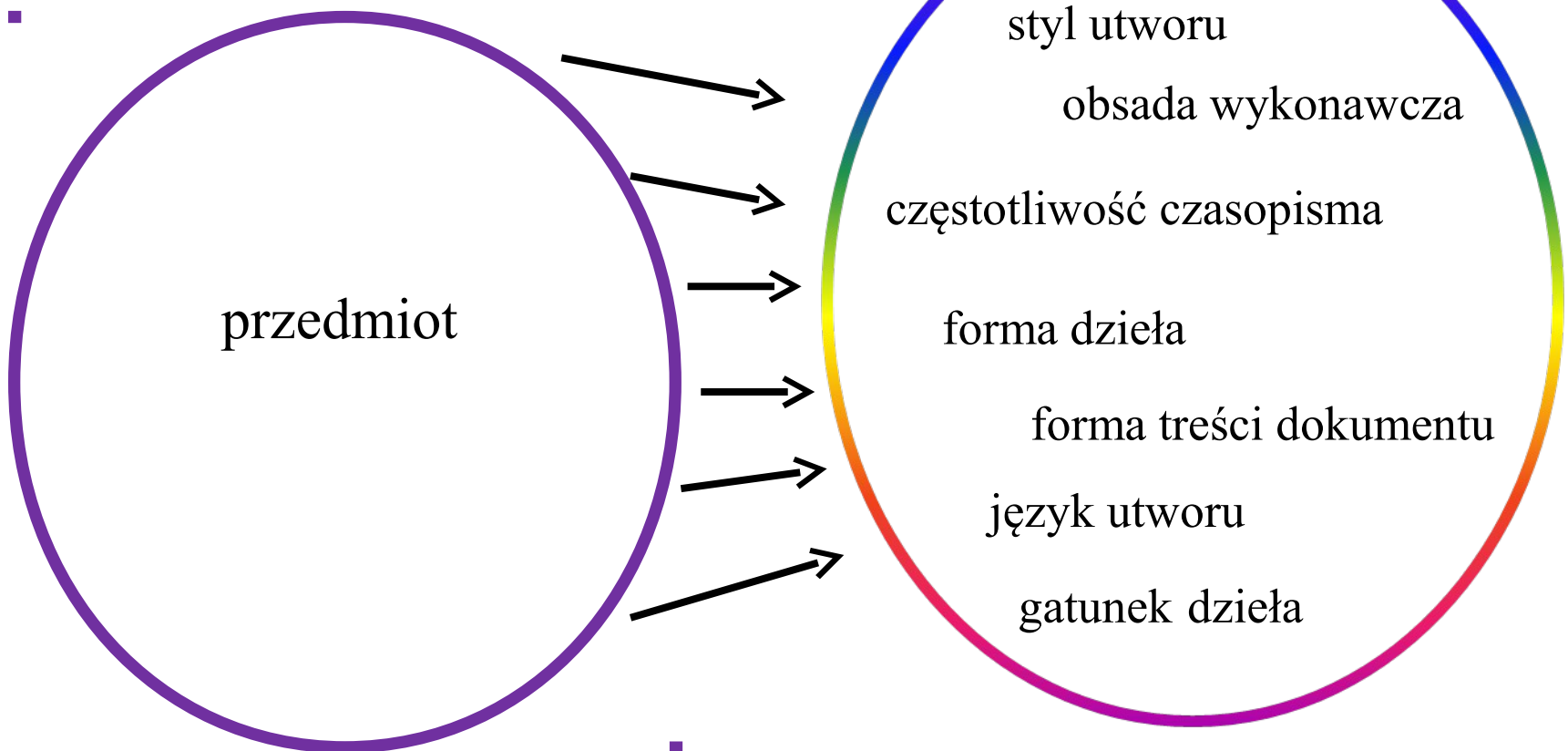
Hasła „podwójne”

Tworzone w procesie odwrotnym do integracji

Rekord dla nazwy geograficznej	Rekord dla nazwy instytucji
<p>151 .. \$a Tatrzański Park Narodowy (Polska). 451 .. \$a Polski Tatrzański Park Narodowy. 451 .. \$a Tatra National Park (Polska). 451 .. \$a TPN. 472 .. \$a Tatrzański Park Narodowy (Poland) [c] 550 .. \$a w g \$a Parki narodowe \$z Polska. 670 .. \$a LCSH 670 .. \$a Geografia regionalna Polski / Jerzy Kondracki. - Warszawa, 2000 \$b (Polski Tatrzański Park Narodowy (w skrócie TPN) powstał w 1954 r. i obejmuje całe polskie Tatry wraz z częścią lasów podtatrzańskich, łącznie 211,6 km)</p>	<p>110 2. \$a Tatrzański Park Narodowy. 410 2. \$a TPN. 410 2. \$a Tatra National Park. 665 .. \$a Tatrzański Park Narodowy założony w 1954 (chroniony od 1937). Obejmuje pn. część Tatr Wysokich i Tatr Zachodnich. 670 .. \$a EP' 1976. 670 .. \$a Metamorphic and magmatic development of the crystalline complex of the Tatra Mts : international conference, Zakopane, september 12-14, 1996 / [org. of the conference Mineralogical Society of Poland. Upper Silesian Branch, Silesian University. Faculty of Earth Sciences, Tatra National Park. - Kraków, 1996.</p>

Co jest czym w jhp KABA?

Funkcja hasła wzorcowego jhp KABA w opracowaniu dokumentu

CHAMO – wyszukiwanie fasetowe
Nowe możliwości wyszukiwania czy koniec jhp?

CHAMO – wyszukiwanie fasetowe

Nowe możliwości wyszukiwania czy śmierć jhp?

- Brak indeksów ...
- Wyszukiwanie przez słowa kontrolowane khw ...
- Fasety ...
- Możliwość pełnego wykorzystania pól 5XX w rekordzie khw oraz podpól w polu 1XX ...
- Refleksja nad strukturą haseł wzorcowych i rozwiniętych ...

CHAMO – wyszukiwanie fasetowe

Próby w bibliotekach współpracujących z NUKAT?

- Katalog Biblioteki Uniwersytetu Gdańskiego: [temat](#)
- Wojewódzka Biblioteka Publiczna w Lublinie: [określnik rzeczowy](#)
- Biblioteka Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie: [określnik rzeczowy](#)
- Biblioteka Głównia AGH w Krakowie: [określniki](#)
- Biblioteka Uniwersytetu Papieskiego JPPII w Krakowie: [temat i określniki](#)

CHAMO – wyszukiwanie fasetowe

Co na to NUKAT?

